

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Filipa Dienstbiera a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **Mgr. et Mgr. J. M.,** zastoupen Mgr. Filipem Hajným, advokátem se sídlem Moskevská 60, Praha 10, proti žalované: **Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích,** se sídlem Okružní 10, České Budějovice, o žalobě proti rozhodnutí rektora žalované ze dne 14. 2. 2013, č. j. VŠTE003054/2013, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **prof. Ing. J. V., CSc.,** v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 30. 11. 2016, č. j. 10 A 37/2013 – 216,

takto:

I. Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 30. 11. 2016, č. j. 10 A 37/2013 – 216, **se** ve výroku I. a III. **zrušuje.**

II. Výrok II. rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 30. 11. 2016, č. j. 10 A 37/2013 – 216, **se zrušuje** ve vztahu k základním osobním údajům podle § 8b odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, o platech, odměnách a jiných obdobných finančních plněních z veřejných prostředků v roce 2011 poskytnutých rektorovi Vysoké školy technické a ekonomické v Českých Budějovicích.

III. Ve vztahu ke zbytku výroku II. a k výroku IV. rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 30. 11. 2016, č. j. 10 A 37/2013 – 216, **se** kasační stížnost **zamítá.**

IV. Rozhodnutí rektora Vysoké školy technické a ekonomické v Českých Budějovicích ze dne 14. 2. 2013, č. j. VŠTE 003054/2013, **je** v části týkající se základních osobních údajů podle § 8b odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, o platech, odměnách a jiných obdobných finančních plněních z veřejných prostředků v roce 2011 poskytnutých rektorovi Vysoké školy technické a ekonomické v Českých Budějovicích **nicotné.** Ve zbývající části **se** toto rozhodnutí **ruší** a **věc se vrací** žalované k dalšímu řízení.

V. Rozhodnutí Kanceláře rektora Vysoké školy technické a ekonomické v Českých Budějovicích ze dne 31. 12. 2012, č. j. VŠTE006693/2012, **se ruší** s výjimkou části týkající se základních osobních údajů podle § 8b odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, o platech, odměnách a jiných obdobných finančních plněních z veřejných prostředků v roce 2011 poskytnutých rektorovi.

VI. Žalované **se vrací** zaplacený soudní poplatek za kasační stížnost ve výši 5.000 Kč, který bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

VII. Žalovaná **je povinna** nahradit žalobci náklady soudního řízení ve výši 25.473 Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Filipa Hajného.

VIII. Osoba zúčastněná na řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce podal dne 21. 11. 2012 u Vysoké školy technické a ekonomické v Českých Budějovicích (dále jen „žalovaná“ či „vysoká škola“) žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Vedoucí Kanceláře rektora žalované rozhodnutím ze dne 31. 12. 2012, č. j. VŠTE006693/2012, tuto žádost částečně odmítla, a to ve vztahu k bodu 5. žádosti, v němž žalobce požadoval poskytnutí základních osobních údajů podle § 8b odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím o platech, odměnách a jiných obdobných finančních plnění z veřejných prostředků v roce 2011 poskytnutých vedoucím představitelům vysoké školy (rektor, prorektoři, kvestor, kancléř, vedoucí pracovníci rektorátu).

[2] Proti rozhodnutí o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace podal žalobce odvolání, o kterém rozhodl rektor žalované v záhlaví specifikovaným rozhodnutím, jímž potvrdil prvostupňové rozhodnutí. Žalobce toto rozhodnutí napadl žalobou u Krajského

soudu v Českých Budějovicích, ve které namítal jednak nezákonnost rozhodnutí správních orgánů a dále nicotnost napadeného rozhodnutí z důvodu, že bylo vydáno věcně nepříslušným správním orgánem.

[3] Krajský soud v rozsudku ze dne 6. 3. 2015, č. j. 10 A 37/2013 – 46, shledal žalobu důvodnou a vyslovil nicotnost napadeného rozhodnutí rektora. Uvedl, že podle § 16 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím měl o odvolání rozhodnout nadřízený orgán ve smyslu § 178 správního řádu, kterým je s ohledem na § 87 písm. l) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „ministerstvo“). Není tedy možné za použití § 20 odst. 5 zákona o svobodném přístupu k informacím stanovit nadřízeným správním orgánem povinného subjektu rektora vysoké školy.

[4] Proti tomuto rozsudku brojila žalovaná kasační stížností, na jejímž základě Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 28. 5. 2015, č. j. 1 As 66/2015 – 33, rozsudek krajského soudu zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud dovodil, že otázka mezd pracovníků veřejné vysoké školy (mimo mzdy rektora vysoké školy) patří do samosprávné působnosti veřejné vysoké školy, a proto o žádosti o poskytnutí informace z této oblasti je příslušný rozhodovat orgán veřejné vysoké školy v samosprávné působnosti. Pokud jde o poskytnutí informace o mzdě rektora, tato agenda spadá do přenesené působnosti veřejné vysoké školy a v druhém stupni proto bude v souladu s § 87 písm. l) zákona o vysokých školách rozhodovat ministerstvo. Odvolacím orgánem ve věcech poskytování informací vztahujících se k samosprávné působnosti veřejných vysokých škol, a tedy i otázky mezd zaměstnanců veřejných vysokých škol (mimo mzdy rektora), je pak rektor.

II. Druhý rozsudek krajského soudu

[5] Krajský soud ve věci opětovně rozhodl v záhlaví uvedeným rozsudkem, a to tak, že rozhodnutí rektora i rozhodnutí žalované zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (výrok I.). Výrokem II. pak povinnému subjektu (žalovaná) uložil povinnost poskytnout žalobci informace požadované pod bodem 5 jeho žádosti ze dne 21. 11. 2012 doplněné podáním ze dne 1. 12. 2012, a to ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Výrokem III. rozhodl o povinnosti žalované uhradit žalobci náklady řízení ve výši 22.787 Kč a výrokem IV. o tom, že osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[6] Krajský soud shledal nedůvodným žalobcovo tvrzení, dle kterého požadované informace lze poskytnout podle § 5 odst. 2 písm. f) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o ochraně osobních údajů“). Údaj o výši platu, mzdy či jiné odměny nevypovídá o funkčním či jiném pracovním zařazení zaměstnance veřejné správy. Toto vyplývá z organizačních předpisů příslušného orgánu veřejné správy a z popisu práce konkrétního zaměstnance. Údaj o výši platu, mzdy či jiné odměny stejně tak nevypovídá o veřejné nebo úřední činnosti příslušného

zaměstnance. O tomto vypovídají informace o tom, jakým způsobem zaměstnanec veřejné správy svou práci vykonává (např. jaká rozhodnutí je kompetentní vydávat či na jakých projektech se zaměstnanec podílí), nikoliv za jaký plat, mzdu či jinou odměnu takto činí.

[7] Krajský soud dále připomněl rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 22. 10. 2014, č. j. 8 As 55/2012 – 62 (č. 3155/2015 Sb. NSS), ve kterém soud dospěl k jednoznačnému závěru, dle kterého plat, mzda či jiné ohodnocení vyplacené z veřejných prostředků je v zásadě vždy, až na několik málo výjimek, příjmem veřejných prostředků ve smyslu § 8b zákona o svobodném přístupu k informacím. Krajský soud dovodil, že veřejná vysoká škola je povinným subjektem ve smyslu. § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím. Vysoká škola je veřejnou institucí zřizovanou zákonem, jejímž hlavním příjmem jsou dotace ze státního rozpočtu. Zaměstnanci veřejné vysoké školy jsou placeni z veřejných prostředků a jejich odměňování se řídí příslušným vnitřním mzdovým předpisem vysoké školy, který vychází ze zákoníku práce a z nařízení vlády o minimální mzdě. Zaměstnanci vysoké školy jsou tedy příjemci veřejných prostředků ve smyslu § 8b odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, neboť tyto prostředky dostávají jako odměnu za práci, kterou pro poskytovatele prostředků vykonávají.

[8] Stěžejní otázkou v nyní projednávané věci je dle krajského soudu to, zda by měl v případě žádosti o poskytnutí informací o platech, mzdách či jiných odměnách poskytovaných zaměstnancům vysoké školy převážit zájem na ochraně soukromí těchto subjektů či zda by mělo být upřednostněno právo na informace. Ve světle shora poukazované judikatury rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu má krajský soud za to, že v nyní projednávané věci by měl převážit veřejný zájem na kontrole hospodaření vysoké školy s prostředky, které na svou činnost získává ze státního rozpočtu, a které následně na základě vlastního systému a uvážení přerozděluje mezi své zaměstnance. Náklady na platy, mzdy či jiné formy odměn představují významnou část státního rozpočtu, plynoucí především z daní, která by měla být podrobena veřejné kontrole.

[9] Krajský soud v daném případě neshledal, že by se ze strany žalobce jednalo o zneužití práva, jehož cílem by bylo poškodit legitimní zájmy subjektů, o jejichž platech má být informován. Z žalobcova podání nevyplývá, že by jeho cílem bylo tyto subjekty např. šikanovat, provokovat či vyvolávat vůči jejich osobám obecnou nenávist. Tento závěr nelze dovodit ani ze skutečnosti, že žalovaná není jediným subjektem, u kterého o informace tohoto charakteru žádá.

[10] Soud doplnil, že osoby, o jejichž platy se v projednávané věci jedná, spadají do výčtu provedeného rozšířeným senátem v odkazovaném rozsudku – jde totiž o vedoucí představitele žalované.

[11] Krajský soud neshledal (s odkazem na odůvodnění zrušujícího rozsudku Nejvyššího správního soudu ve věci) důvodnou námitku nicotnosti rozhodnutí rektora žalované.

[12] Závěrem krajský soud shrnul, že žalovaná byla povinna žalobci požadované informace poskytnout, neboť v daném případě nelze dospět k závěru, že by zásah do práva na informační sebeurčení zaměstnanců vysoké školy bylo v citelném nepoměru se zásahem, ke kterému by mohlo dojít v případě zásahu do platové transparence při hospodaření vysoké školy s veřejnými prostředky.

[13] Současně krajský soud v souladu s § 16 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím povinnému subjektu (vedoucí Kanceláře rektora Vysoké školy technické a ekonomické v Českých Budějovicích) ve druhém výroku rozsudku uložil povinnost poskytnout žalobci informace požadované v jeho žádosti ze dne 21. 11. 2012 doplněné podáním ze dne 1. 12. 2012. Povinnému subjektu byla k poskytnutí žalobcem požadovaných informací v souladu s § 14 odst. 5 písm. d) zákona o svobodném přístupu k informacím stanovena lhůta 15 dnů.

III. Důvody kasační stížnosti, vyjádření žalobce a osoby zúčastněné na řízení

[14] Žalovaná (stěžovatelka) brojí proti rozsudku krajského soudu obsáhlou kasační stížností.

[15] V první kasační námitce stěžovatelka namítá, že senát rozhodující ve věci byl nesprávně obsazen. Dle poučení ze dne 24. 7. 2015 přicházeli v úvahu jako rozhodující soudci Mgr. Nutilová, JUDr. Balejová, JUDr. Trnková a JUDr. Strnad. Opatřením předsedy krajského soudu ze dne 11. 11. 2015 byla z projednávání a rozhodnutí věci vyloučena Mgr. Nutilová, která uvedla, že je důvod pochybovat o její nepodjatosti, neboť je v přátelském vztahu s jednou z osob zúčastněných na řízení. Předseda krajského soudu současně určil, že namísto Mgr. Nutilové věc projedná JUDr. Balejová. Věc tak měl projednat a rozhodnout senát ve složení JUDr. Balejová, JUDr. Trnková a JUDr. Strnad. Posledně jmenovaný však členem rozhodujícího senátu nebyl; stěžovatelce tak byl odňat její zákonný soudce, což zakládá důvod zmatečnosti ve smyslu § 103 odst. 1 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[16] Stěžovatelka dále nesouhlasí s postupem předsedy krajského soudu, který na žádost soudkyně Mgr. Nutilové tuto z projednávání věci vyloučil a opatřením přidělil věc JUDr. Balejové a Mgr. Zvěřinová se dle rozvrhu práce v době jednání soudu stala členkou senátu namísto Mgr. Nutilové. Tímto vyloučením a opatřením byla porušena stěžovatelčina práva na spravedlivý proces a na soudní ochranu. Jen proto, že se objevila osoba zúčastněná na řízení, o které členka senátu předsedovi krajského soudu sdělila, že *je s ní v přátelském vztahu*, předseda bez dalšího (a bez vyjádření stěžovatele) tuto soudkyni z projednání vyloučil. To stěžovatelka pokládá za nesprávné a protiústavní. Takový způsob rozhodování o sdělené podjatosti je dle jejího mínění v rozporu s podstatou a smyslem práva na nezávislý a nestranný soud. Stěžovatelka důvod pro vyloučení jmenované soudkyně neshledala.

[17] Orgány veřejné moci musí respektovat příslušnost soudu a soudce a věci musí být zásadně přidělovány v souladu s rozvrhem práce. Současně je třeba zabránit tomu, aby předsedové soudů svévolně ovlivňovali obsazení soudu rozhodujícího ve věci. Poměr vyloučené osoby k věci (§ 8 odst. 1 s. ř. s.) musí mít zcela konkrétní podobu a osobní charakter, aby mohl být dostatečně pádným důvodem podmiňujícím vznik pochybnosti o schopnosti soudce nestranně přistupovat k věci a úkonům jí se týkajícím. Jak mnohokrát vyslovil Ústavní soud, tzv. subjektivní hledisko soudce o vlastní podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání, samo rozhodování o této otázce se však musí dít výlučně na základě hlediska objektivního. Stěžovatel proto v postupu a rozhodnutí předsedy krajského soudu shledává takové pochybení, které má ústavněprávní relevanci a svědčí o protiústavním zásahu do stěžovatelčiných základních práv. Závěr předsedy soudu o tom, že jmenovaná soudkyně je vyloučena z projednávání a rozhodování sporu, není náležitě odůvodněn a vykazuje tak protiústavní vady.

[18] Pokud se pak soudkyně Mgr. Zvěřinová podílela na projednávání věci v souladu s rozvrhem práce (ve kterém byla zařazena jako náhradník ve správním senátu), avšak dalším podzákonným opatřením od 1. 4. 2016 přestala být náhradníkem ve správním úseku a na dalším rozhodování této věci se nepodílela, aniž by ji „dosoudila“, bylo řízení před krajským soudem a jeho výsledek protiústavní. Taková další ad hoc změna ve složení rozhodujícího senátu zpochybňuje nestrannost a nezávislost senátu. Míru nezávislosti senátu je nutno posuzovat v každém případě s přihlédnutím k jeho jedinečným okolnostem. Rozvrh práce měl ohledně této soudkyně uvést konkrétní skutečnosti, pro něž by měl za to, že je neschopna projednávanou věc dosoudit. Neumožnění Mgr. Zvěřinové věc rozhodnout nemá adekvátní racionální základnu a stěžovatelka senátu po takové další změně jeho obsazení nemůže věřit.

[19] Další kasační námitkou stěžovatelka namítá, že výrok II. napadeného rozsudku není pro žalobce podkladem pro podání návrhu na soudní výkon rozhodnutí k vymožení poskytnutí informací. Výrok rozsudku, má-li být určitý a vykonatelný, musí nejen přesně a určitě vymezovat předmět plnění a musí současně přesně a nezaměnitelně identifikovat obsah požadavku. Znění žádosti o informace musí být alespoň nedílnou součástí rozsudku. Obsah práva na informaci nevyplývá bezprostředně z exekučního titulu; závazný je jen výrok rozsudku a stěžovatelce tak brání v poskytnutí informací to, že neví, které osoby krajský soud považuje za vedoucí pracovníky stěžovatelky jakožto veřejné vysoké školy neuniverzitního typu s neexistujícím rektorátem. Odůvodnění obsah výroku v tomto směru blíže neozřejmuje a není možné s jeho pomocí odstranit pochybnosti o obsahu a rozsahu určeného práva.

[20] Stěžovatelka dále namítá, že se krajský soud neřídil závazným právním názorem vysloveným ve zrušujícím rozsudku Nejvyššího správního soudu. Stěžovatelčino rozhodnutí je podle Nejvyššího správního soudu částečně nicotné. Otázka mzdy rektora vysoké školy nespadá do samostatné působnosti, nýbrž do působnosti přenesené. V tomto případě plní úkoly nadřízeného správního orgánu vysokých škol ve správním řízení ministerstvo. Podle Nejvyššího správního soudu neměla být stěžovatelka příslušná

rozhodnout o odvolání rozhodnutí vedoucí kanceláře rektora v části poskytnutí informace o mzdě samotného rektora. Nadřízeným orgánem příslušným rozhodnout o této věci bylo ministerstvo. Krajský soud tak v projednávané věci rozhodoval o zčásti nicotném rozhodnutí (v části týkající se informace o mzdě rektora), a proto zrušil-li rozhodnutí jako celek, zatížil svůj rozsudek vadou.

[21] Stěžovatelka dále poukazuje na skutečnost, že její pověřená zaměstnankyně se nemohla dostavit k jednání z důvodu zhoršení zdravotního stavu. Před jednáním zaslala krajskému soudu z postele elektronickou zprávu, v níž se omluvila z nařízeného jednání. Krajský soud však rozhodl bez účasti stěžovatelky na jednání, čímž porušil její právo na spravedlivý proces a neumožnilo jí veřejné a ústní projednání žaloby. Odepřít právo osobní účasti na jednání soudu lze jen výjimečně. Podle § 50 s. ř. s. musí být jednání odročeno vždy, pokud existuje důležitý důvod, přičemž za důležitý důvod bude nutno považovat neúčast účastníka nebo jeho zástupce na jednání z omluvitelných důvodů. Soud zde nemá možnost volby a za splnění předpokladu existence důležitého důvodu odročit jednání vždy musí. Pověřená zaměstnankyně zaslala omluvu s časovým předstihem před nařízeným jednáním (den) a řádně tvrdila její důvod. Nadto se nejednalo o opakovanou omluvu. Krajský soud mohl být vůči stěžovatelce vstřícnější, neboť mu nic nebránilo ji kontaktovat a sdělit jí, že zdravotní potíže nepovažuje za natolik závažné, aby vedly k odročení jednání.

[22] Dle stěžovatelky krajský soud pochybil také proto, že jí nezaslal vyjádření osoby zúčastněné na řízení, čímž porušil její ústavně zaručené právo na spravedlivý proces.

[23] Stěžovatelka brojí i proti výši náhrady nákladů řízení. Nelze připustit, aby nocležné bylo odtrženo od jeho skutečného ubytovacího poslání (jednání bylo nařízeno na dopolední, nikoli ranní hodinu) a aby se místo poskytování ochrany před brzkou ranní cestou stalo výlučně nástrojem k vytváření snadného a nijak neodůvodněného zisku spočívajícího ve výletu z Prahy do jižních Čech. Podle stěžovatelčina názoru je pro účel přiznání odměny a náhrady hotových výdajů rozhodující, že advokát, který byl v této věci zplnomocněn, není plátcem daně a nelze mu tudíž tuto daň přiznat, a to i přesto, že advokát zastupující žalobce na základě substituční plné moci při jednání u soudu plátcem daně je. Vyrovnání finančních závazků mezi zvoleným advokátem a advokátem, jemuž byla udělena substituční plná moc, je plně v jejich kompetenci, nikoli v kompetenci soudu, potažmo stěžovatelky.

[24] Odůvodnění lhůty k poskytnutí informací stanovené rozsudkem krajského soudu pouhým odkazem na § 15 odst. 5 písm. d) zákona o svobodném přístupu k informacím (*stěžovatelka má zřejmě na mysli § 14 odst. 5 písm. d) cit. zákona; pozn. soudu)* je nepřezkoumatelné, neboť toto ustanovení je co do délky soudní lhůty k poskytnutí informací nerozhodné. Délka lhůt, které jsou pro stěžovatelku jakožto povinný subjekt závazné, se odvíjí od započetí řízení před soudem, ne od podání žádosti. Rozsudek krajského soudu je tedy nepřezkoumatelný, neboť se nevypořádal zejména s délkou lhůty stanovené ve výroku a neposoudil tedy vliv této lhůty na zákonnost její přiměřenosti.

[25] Stěžovatelka navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[26] Osoba zúčastněná na řízení ve svém vyjádření k obsahu kasační stížnosti uvedla, že rozhodující senát byl nesprávně obsazen.

[27] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti připomíná, že žádost o informace podal dne 21. 11. 2012, stěžovatelka byla povinna informace poskytnout ve lhůtě 15 dnů; je tedy v prodlení s poskytnutím informací zhruba čtyři a čtvrt roku. Účelem zákona o svobodném přístupu k informacím je poskytnout veřejnosti snadno přístupný způsob, jak v rozumném čase získat informace o činnosti povinných subjektů. Je logické, že informace o odměnách poskytnutých vedoucím představitelům povinného subjektu v roce 2011 má vyšší hodnotu v roce 2012 než v roce 2017.

[28] Dle ustálené judikatury správních soudů jsou povinné subjekty, včetně veřejných vysokých škol, povinny poskytovat základní osobní údaje o fyzických osobách – příjemcích veřejných prostředků, mezi něž patří i stěžovatelčiny vedoucí představitelé. Formální či formalistické, místy zarážející kasační námitky se ve světle těchto skutečností dle žalobce jeví jako bezpředmětné. V demokratickém právním statě je nepřijatelné další několikaměsíční soudní řízení o poskytnutí informace, která měla být dle zákona a judikatury poskytnuta v roce 2012. Co se týče výše náhrady nákladů, první jednání ve věci bylo nařízeno od 8.30, druhé od 9.00 a třetí od 8.30. Žalobcův zástupce by musel vyjíždět vlakem v 5.30, aby na jednání dorazil včas. Za takové situace jsou náklady na ubytování účelně vynaložené.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[29] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost má požadované náležitosti a je projednatelná. Byť se jedná o opakovanou kasační stížnost ve věci, všechny uplatněné kasační námitky jsou přípustné, neboť jimi stěžovatelka buď namítá, že se krajský soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu (*IV.C*), nebo jde o námitky, které nemohla v předcházejícím řízení uplatnit [srov. § 104 odst. 3 písm. a) a odst. 4 s. ř. s.].

[30] Nejvyšší správní soud postupně vypořádal všechny kasační námitky, a to v pořadí dle jejich povahy. Nejprve se tedy věnoval námitkám zmatečnosti řízení před krajským soudem [§ 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.; *IV.A*], dále námitkám jiné vady řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.; *IV.B*], dále námitkou nerespektování právního názoru vysloveného v předcházejícím rozsudku Nejvyššího správního soudu [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.; *IV.C*], námitkou neurčitosti výroku II. rozsudku krajského soudu [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.; *IV.D*] a nedostatečného odůvodnění lhůty k poskytnutí informací [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.;

IV.E] a závěrem námitkou nesprávného stanovení výše náhrady nákladů řízení [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.; *IV.F*].

[31] Kasační stížnost je částečně důvodná.

IV.A Zmatečnost řízení před krajským soudem

[32] Stěžovatelka namítá zmatečnost řízení před krajským soudem, a to z důvodu, že soud byl nesprávně obsazen.

[33] Dle stěžovatelky neměl v prvé řadě předseda krajského soudu pouze na základě prohlášení Mgr. Nutilové o přátelském vztahu s osobou zúčastněnou na řízení přidělit věc JUDr. Balejové, a to bez stěžovatelčina vyjádření a náležitého odůvodnění.

[34] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci „*vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučeni jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.*“

[35] Podle § 8 odst. 3 s. ř. s. „*soudce, který zjistí důvod své podjatosti, oznámí takovou skutečnost předsedovi soudu a v řízení zatím může provést jen takové úkony, které nesnesou odkladu. Předseda soudu na jeho místo určí podle rozvrhu práce jiného soudce nebo jiný senát. Má-li předseda soudu za to, že není dán důvod podjatosti soudce, nebo týká-li se věc předsedy soudu, rozhodne o vyloučení Nejvyšší správní soud usnesením, a jde-li o soudce, Nejvyššího správního soudu, jiný jeho senát.*“ V případě důvodů podjatosti sdělených soudcem předsedovi soudu je založena pravomoc předsedy zhodnotit předložené skutečnosti a uzavřít, zda je důvod podjatosti dán. Ztotožní-li se se závěrem soudce, určí bez dalšího, aniž by vydával formální rozhodnutí, dle rozvrhu práce jiného soudce nebo jiný senát, kterému bude věc přidělena.

[36] Stěžovatelce lze jistě přisvědčit v tom, že rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak jak zákon tuto příslušnost stanovil, je tato zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný.

[37] Nejvyšší správní soud v nyní projednávané věci ze spisu krajského soudu zjistil, že k výzvě soudu se rozhodla uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení mj. paní Ing. L. O., Ph.D., X (vyjádření ze dne 30. 10. 2015, č. l. 87). Jen pro úplnost soud uvádí, že tato osoba následně, dne 10. 2. 2016, krajskému soudu sdělila, že tato práva již uplatňovat

nebude (srov. č. l. 98). Na základě sdělení Ing. O. ze dne 30. 10. 2015 oznámila Mgr. Nutilová, které byla věc dle rozvrhu práce přidělena, dne 9. 11. 2015 předsedovi krajského soudu skutečnosti odůvodňující její vyloučení z rozhodování uvedené věci. Konkrétně uvedla, že má k Ing. O. velmi blízký přátelský vztah, a je proto důvod pochybovat o její nepodjatosti.

[38] Předseda krajského soudu opatřením ze dne 11. 11. 2015 (č. l. 91) určil, že dle rozvrhu práce věc projedná JUDr. Balejová.

[39] Nejvyšší správní soud neshledal v postupu předsedy krajského soudu stěžovatelkou namítaná pochybení.

[40] Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu plyne, že nestrannost soudce je především subjektivní psychickou kategorií, jež vyjadřuje vnitřní vztah soudce k projednávané věci. Při posuzování námitky podjatosti je však třeba nestrannost vnímat i z hlediska objektivního, tzn. zkoumat, zda skutečně existují objektivní okolnosti, jež vyvolávají oprávněné pochybnosti o nezaujatosti soudce v konkrétním případě. Jak se k této otázce vyjádřil Ústavní soud, vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci má být založeno nikoliv jen na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnosti o jeho nepodjatosti; při posuzování této otázky je tedy třeba učinit úvahu, zda – s ohledem na okolnosti případu – lze mít za to, že by soudce podjatý mohl být (viz nález ze dne 27. 11. 1996, sp. zn. I. ÚS 167/94).

[41] V nyní posuzované věci soudkyně, které byla věc dle rozvrhu práce přidělena, sdělila předsedovi soudu okolnost, která s ohledem na shora uvedenou judikatura mohla založit oprávněné pochybnosti o její nepodjatosti. Předseda krajského soudu tedy správně zhodnotil, že je dán důvod podjatosti a v souladu s rozvrhem práce věc určil k rozhodnutí jinému soudci. Na rozdíl od posuzování námitky podjatosti vznesené účastníkem řízení v takovém případě nebylo povinností předsedy soudu své rozhodnutí podrobně odůvodňovat, ani vyzývat strany sporu k vyjádření či vydávat formální rozhodnutí. Z tohoto hlediska tedy nelze rozsudek krajského soudu považovat za zmatečný.

[42] Stěžovatelka v této souvislosti dále namítá, že předseda soudu neměl věc přikázat JUDr. Balejové, ale JUDr. Strnadovi. Tím bylo dle stěžovatelky porušeno jeho právo na zákonného soudce. Tato námitka není důvodná.

[43] Jak uvádí sama stěžovatelka v kasační stížnosti, v době, kdy rozhodoval předseda senátu o podjatosti soudkyně Mgr. Nutilové (11. 11. 2015), přicházeli v úvahu k projednání věci dle rozvrhu práce krajského soudu JUDr. Balejová, JUDr. Trnková a JUDr. Strnad. JUDr. Strnad tedy nebyl jediným náhradníkem, kterému mohla být věc přidělena; naopak z rozvrhu práce vyplývá, že prvním předsedou senátu 10 A v pořadí byla právě JUDr. Balejová. Stěžovatelka v kasační stížnosti ani neuvádí, z jakého důvodu má za to, že věc měla být přidělena právě JUDr. Strnadovi a nikoli JUDr. Balejové. Míří-li snad stěžovatelka k tomu, že JUDr. Strnad nebyl členem senátu, který vydal rozhodnutí ve věci,

pak je nutno konstatovat, že složení senátu v době rozhodování věci plně odpovídalo aktuálnímu rozvrhu práce krajského soudu. Předsedkyně senátu – JUDr. Balejová – účastníky řízení v průběhu řízení o změnách v obsazení senátu s ohledem na změny rozvrhu práce informovala a vždy jim dala možnost vyjádřit se v zákonem stanovené lhůtě k osobám v úvahu přicházejících soudců rozhodujících ve věci (srov. č. l. 103, č. l. 172). Ostatně stěžovatelka této možnosti v průběhu řízení hojně využívala. Dále je nutno zdůraznit, že předseda krajského soudu svým opatřením ze dne 11. 11. 2015 určil toliko soudce, kterému bude po Mgr. Nutilové věc přidělena k projednání (tzv. soudce zpravodaj), nikoli složení celého rozhodujícího senátu, jak by snad mohlo plynout z kasační argumentace.

[44] Z těchto důvodů neobstojí ani námitka, že Mgr. Zvěřinové nebylo umožněno věc „dosoudit“, a tím výsledek řízení překračuje hranice ústavnosti. Mgr. Zvěřinová byla do rozvrhu práce zařazena jako náhradnice pouze do 1. 4. 2016; rozhodoval-li krajský soud dne 30. 11. 2016 ve složení bez této soudkyně, odpovídá to plně rozvrhu práce krajského soudu.

IV.B Jiná vada řízení před krajským soudem

[45] Stěžovatelka dále namítá, že řízení před krajským soudem bylo zatíženou jinou vadou, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí, neboť soud projednal a skončil věc při jednání ve stěžovatelčině nepřítomnosti, ačkoli měl dle něj jednání konané dne 30. 11. 2016 odročit.

[46] Tato kasační námitka není důvodná.

[47] Krajský soud nařídil ve věci (v pořadí již třetí) jednání na 30. 11. 2016. Stěžovatelčina pověřená zaměstnankyně zaslala soudu dne 29. 11. 2016 e-mail s omluvou z nařízeného jednání z důvodu akutního zdravotního problému. Současně uvedla, že stěžovatelka nemá jiného zaměstnance s právním vzděláním, který by ji mohl u jednání zastoupit. Důkazy o svých tvrzeních se zavázala doručit následně.

[48] Krajský soud následně o žalobě meritorně rozhodl při jednání dne 30. 11. 2016, a to v nepřítomnosti stěžovatelky (resp. její pověřené zaměstnankyně). Krajský soud v odůvodnění rozsudku konstatoval, že se stěžovatelka z jednání dne 30. 11. 2016 omluvila pro zdravotní indispozici svého právníka, odročení jednání pro tento důvod navrženo nebylo.

[49] Podle § 49 odst. 1 s. ř. s. k projednání věci samé nařídí předseda senátu jednání a předvolá k němu účastníky tak, aby měli k přípravě alespoň deset pracovních dnů. Dle odstavce 3 citovaného ustanovení neúčast řádně předvolaných účastníků nebrání projednání a skončení věci, nejsou-li důvody pro odročení podle § 50 s. ř. s. Podle něj platí, že z důležitých důvodů může být jednání odročeno. Soud může odročit jednání též tehdy, jestliže to účastníci shodně navrhnou.

[50] Stěžovatelce lze přisvědčit, že právo na projednání věci před soudem, čítaje v to i právo na osobní účast na jednání soudu a právo při tomto jednání tvrdit skutečnosti, navrhovat důkazy a předkládat právní argumenty, je jedním ze základních pilířů práva na spravedlivý proces a jako takové je zakotveno na ústavní úrovni jak v právu vnitrostátním, tak v mezinárodních úmluvách o lidských právech.

[51] V nyní projednávaném případě však krajský soud stěžovatelčino právo na projednání věci před soudem neporušil. Ze stěžovatelkou zaslaného e-mailu ze dne 29. 11. 2016 plyne toliko, že se jeho pověřená zaměstnankyně omlouvá z nařízeného jednání. Ze zaslané zprávy však nijak nevyplývá, že by stěžovatelka z tohoto důvodu požadovala odročení jednání. Současně je též třeba zdůraznit, že stěžovatelčina pověřená zaměstnankyně svá tvrzení obsažená v omluvě nijak nedoložila; tedy i v případě, kdy by stěžovatelka odročení požadovala, soud by takové žádosti vyhovět nemohl.

[52] Stěžovatelčin odkaz na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2005, č. j. 2 Afs 5/2005 – 96 (č. 558/2005 Sb. NSS), není na nyní souzenou věc aplikovatelný. Ve zmiňovaném rozsudku soud řešil situaci, kdy žalobce a jeho zástupkyně soudu zaslali omluvu z jednání, současně ale požádali o odročení jednání a nadto svá tvrzení doložili potvrzeními o dočasné pracovní neschopnosti. Nejvyšší správní soud zde explicitně uvedl, že v případě, kdy požádá účastník před zahájením jednání o jeho odročení z důvodu pracovní neschopnosti, kterou osvědčí, a z okolností případu, zejména z účastníkova dosavadního chování, zároveň není patrné, že omluva je motivována snahou prodlužovat soudní řízení, soud jednání odročí, neboť v daném případě jde o důležitý důvod ve smyslu § 50 s. ř. s. Tak tomu ovšem ve stěžovatelčině případě nebylo a krajský soud tak nepochybil, pokud omluvu pověřené zaměstnankyně vnímal skutečně pouze jako omluvu nepřítomnosti na jednání, nikoli jako žádost o odročení.

[53] Neobstojí ani kasační námitka, podle které zatížil krajský soud řízení o žalobě jinou vadou, neboť stěžovatelce nedoručil vyjádření osoby zúčastněné na řízení. Stěžovatelka nespecifikuje, o jaké vyjádření osoby zúčastněné na řízení jde. Ani ze spisu krajského soudu pak neplyne, že by některá z osob zúčastněných na řízení podala vyjádření k žalobě, tím spíše pak, že by s takovým vyjádřením soud stěžovatelku neseznámil.

IV.C Částečná nicotnost rozhodnutí rektora – nerespektování právního názoru NSS

[54] Stěžovatelka dále namítá, že rozsudek krajského soudu nerespektuje právní názor Nejvyššího správního soudu vyslovený ve zrušujícím rozsudku ze dne 28. 5. 2015. O odvolání proti rozhodnutí vedoucí kanceláře rektora v části poskytnutí informace o mzdě rektora bylo jako nadřízený orgán příslušné rozhodnout ministerstvo, nikoli rektor. Žalobou napadené rozhodnutí je tak zčásti nicotné, a proto dle stěžovatelky soud pochybil, zrušil-li rozhodnutí i v té části, která z důvodu nicotnosti neexistovala.

[55] Tato kasační námitka je důvodná.

[56] Nejvyšší správní soud ve svém předcházejícím rozsudku (srov. bod 15 a násl.) uvedl, že otázka mezd pracovníků veřejné vysoké školy (mimo mzdy rektora) patří do oblasti samosprávy veřejné vysoké školy, a proto o žádosti o poskytnutí informace z této oblasti je příslušný rozhodovat orgán veřejné vysoké školy v samostatné působnosti. Pokud jde o poskytnutí informace o mzdě rektora, tato agenda spadá do přenesené působnosti veřejné vysoké školy a v druhém stupni proto bude v souladu s § 87 písm. l) zákona o vysokých školách rozhodovat ministerstvo. Nejvyšší správní soud dodal, že o poskytnutí informace o platu rektora může jako povinný subjekt dle § 2 zákona o poskytnutí informací rozhodnout též ministerstvo, do jehož působnosti spadá stanovení mzdy rektora. Odvolacím orgánem ve věcech poskytování informací vztahujících se k samosprávné působnosti veřejných vysokých škol, a tedy i otázky mezd zaměstnanců veřejných vysokých škol (mimo mzdy rektora), je pak rektor.

[57] Podle § 76 odst. 2 s. ř. s. zjistí-li soud, že rozhodnutí trpí takovými vadami, které vyvolávají jeho nicotnost, vysloví rozsudkem tuto nicotnost i bez návrhu. Pokud se důvody nicotnosti týkají jen části rozhodnutí, soud vysloví nicotnou jen tuto část rozhodnutí, jestliže z povahy věci nevyplývá, že ji nelze oddělit od ostatních částí rozhodnutí.

[58] Povahou institutu nicotnosti se zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 13. 5. 2008 č. j. 8 Afs 78/2006-74 (č. 1629/2008 Sb. NSS). V tomto rozsudku rozšířený senát uvedl, že nicotnost představuje specifickou kategorii vad správních rozhodnutí. Tyto vady jsou vzhledem ke své povaze vadami nejzávažnějšími, nejtěžšími a rovněž i nezhojitelnými. Rozhodnutí, které jimi trpí, je rozhodnutím nicotným. Nicotné rozhodnutí není běžným nezákonným rozhodnutím, nýbrž rozhodnutím, které pro jeho vady vůbec nelze za veřejněmocenské rozhodnutí správního orgánu považovat a které nevyvolává veřejnoprávní účinky. V případě obvyklých vad správních rozhodnutí se uplatní zásada presumpce správnosti a platnosti správních aktů. V rámci této zásady se na daná rozhodnutí hledí jako na existující a způsobilá vyvolávat příslušné právní důsledky a působit tak na sféru práv a povinností jejich adresátů. Naopak v případě nicotných správních rozhodnutí se tato zásada neuplatní. Z povahy nejtěžších vad pak plynou i ty nejtěžší následky v podobě nicotnosti. Proto není nikdo povinen nicotné správní rozhodnutí respektovat a řídit se jím. Definičně lze za nicotný správní akt považovat akt, který vykazuje tak závažné vady, že vůbec není schopen vyvolat žádné právní účinky. Mezi vady způsobující nicotnost rozhodnutí se pak řadí též nedostatek věcné příslušnosti.

[59] V nyní souzené věci Nejvyšší správní soud ve svém předcházejícím rozsudku dovodil, že rektor vysoké školy není nadán věcnou příslušností k rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí povinného subjektu v otázce mzdy rektora; věcně příslušné je v tomto případě ministerstvo a rozhodnutí o odvolání vydané rektorem je proto v tomto rozsahu nicotné. S ohledem na shora vymezený právní názor měl tedy krajský soud postupem

podle § 76 odst. 2 s. ř. s. vyslovit nicotnost rozhodnutí rektora vysoké školy v části týkající se rektorovy mzdy (odměn a jiných obdobných finančních prostředků), neboť k projednání odvolání v tomto rozsahu nebyl věcně příslušný. Meritorně pak měl krajský soud přezkoumat žalobou napadené rozhodnutí pouze v tom rozsahu, ve kterém nebylo nicotné. V tomto ohledu tedy krajský soud nerespektoval dříve vyslovený právní názor Nejvyššího správního soudu.

[60] Již v řízení před krajským soudem tak byly dány důvody pro vyslovení nicotnosti rozhodnutí o odvolání (rozhodnutí rektora vysoké školy ze dne ze dne 31. 12. 2012, č. j. VŠTE006693/2012) v části týkající se základních osobních údajů podle § 8b odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, o platech, odměnách a jiných obdobných finančních plněních z veřejných prostředků v roce 2011 poskytnutých rektorovi Vysoké školy technické a ekonomické v Českých Budějovicích. Nejvyšší správní soud proto postupoval podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. a sám výrokem III. tohoto rozsudku vyslovil nicotnost rozhodnutí rektora vysoké školy v této části.

[61] Vzhledem ke skutečnosti, že stěžovatelka v kasační stížnosti neuplatňuje námitky, které by napadaly nesprávné posouzení právní otázky krajským soudem ve vztahu k důvodům zrušení rozhodnutí obou instancí, tedy jinak řečeno stěžovatelka nepolemizuje se závěrem soudu, že byly dány důvody pro zrušení rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu, lze uzavřít, že v tomto ohledu rozsudek krajského soudu obstojí. Nejvyšší správní soud musel ovšem výrok I. rozsudku krajského soudu zrušit z důvodu jeho částečné nesprávnosti (částečná nicotnost rozhodnutí o odvolání), proto výrokem IV. a V. opětovně rozhodnutí vedoucí kanceláře rektora vysoké školy v části, která se netýká mzdy rektora, a rozhodnutí rektora vysoké školy (v části, která není nicotná) ruší a věc vrací stěžovatelce k dalšímu řízení. Obecně sice není možné postupem podle § 16 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím uložit povinnému subjektu povinnost poskytnout informace, rozhodnutí obou instancí zrušit a současně věc vrátit k dalšímu řízení, neboť vedení dalšího řízení v takovém případě postrádá smyslu, protože již není o čem rozhodovat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2013, č. j. 4 As 116/2013 – 63). Nyní projednávaný případ je ale specifický tím, že zde po vyslovení nicotnosti části rozhodnutí rektora vysoké školy zbývá část odvolání, o které dosud nebylo pravomocně rozhodnuto. Z tohoto důvodu proto soud nechává existovat tu část rozhodnutí povinného subjektu, která se týká mzdy rektora, a současně věc vrací k dalšímu řízení stěžovatelce, aby právě v tomto rozsahu mohla s odvoláním patřičně procesně naložit, tedy postoupit je v této části k rozhodnutí věcně příslušnému správnímu orgánu – ministerstvu.

[62] Ze shora uvedených důvodů musel Nejvyšší správní soud přistoupit též k částečnému zrušení výroku II. napadeného rozsudku (výrok II. rozsudku NSS), neboť není možné stěžovatelce uložit povinnost poskytnout informace o finančních plněních poskytnutých rektorovi; o této otázce totiž (jak již bylo výše popsáno) dosud nebylo v odvolacím řízení pravomocně rozhodnuto.

IV.D Určitost výroku II. rozsudku krajského soudu

[63] Stěžovatelka dále namítá neurčitost výroku II. rozsudku krajského soudu. Dle stěžovatelky musí rozsudek přesně a určitě vymezovat předmět plnění a nezaměnitelně identifikovat obsah požadavku. Obsah práva na informaci nevyplývá bezprostředně z exekučního titulu. Stěžovatelce brání v poskytnutí informací to, že neví, které osoby krajský soud považuje za vedoucí pracovníky.

[64] Tato kasační námitka není důvodná.

[65] Podle § 54 odst. 2 s. ř. s. musí být rozsudek písemně vyhotoven, musí obsahovat označení soudu, jména všech soudců, kteří ve věci rozhodli, označení účastníků, jejich zástupců, projednávané věci, výrok, odůvodnění, poučení o opravném prostředku a den a místo vyhlášení. Výrok je nejdůležitější částí rozsudku, neboť obsahuje rozhodnutí ve věci samé. Jedná se tak o jádro rozsudku a zároveň procesní reakci soudu, v daném případě na podanou žalobu. Výrok rozsudku má být nejen přesný a jednoznačný, ale rovněž úplný (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 2. 2014, č. j. 7 As 3/2014 – 14). Soud dále zdůrazňuje, že uvedené obsahové náležitosti rozsudku jsou ve vzájemné spojitosti, tedy tvoří integrální součást rozhodnutí jako celku (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2016, č. j. 8 As 164/2015 – 33). Tato skutečnost je významná proto, že stěžovatelka v nynější věci akcentuje požadavek na určitost výrokové části, kterou spojuje s uvedením přesného výčtu pracovníků, o nichž mají být informace poskytnuty.

[66] Výrok rozsudku nepředstavuje izolovanou část celého rozhodnutí, která by neměla žádnou vazbu na jeho ostatní obsah, zejména na odůvodnění. Přestože je nepochybné, že výroková část rozsudku je částí nejpodstatnější, jelikož je odrazem názoru soudu na obsah určitého návrhu učiněného účastníkem řízení, resp. na určitou právní skutečnost, přesto teprve z navazující části rozhodnutí, kterou je odůvodnění, se účastník řízení seznamuje s důvody, pro něž bylo soudem rozhodnuto právě tak, jak je vysloveno ve výrokové části.

[67] To, zda výroková část rozsudku naplňuje požadavek určitosti, je třeba posuzovat podle toho, zda je ve výroku jednoznačně a nezaměnitelně vymezeno, jaké konkrétní právo se účastníku řízení přiznává, či jaké konkrétní povinnosti se mu ukládají, jaký právní stav je deklarován, nebo o jakém rozhodnutí správního orgánu a jakým konkrétním způsobem bylo pojednáno, resp. jakým jiným způsobem se soud k návrhu účastníka řízení vyjadřuje způsobem, o němž nelze mít žádných pochyb.

[68] V nyní posuzované věci tyto požadavky výrok II. rozsudku naplňuje. Je zřejmé, komu je povinnost ukládána (povinný subjekt), jaká povinnost (poskytnout žalobci informace), v jakém rozsahu (informace požadované pod bodem 5 žádosti ze dne 21. 11. 2012 doplněné podáním ze dne 1. 12. 2012), v jaké lhůtě (15 dnů od právní moci rozsudku).

[69] Byť by bylo propříště pro ještě určitější vymezení povinnosti stanovené podle § 16 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím žádoucí zahrnout do výroku i celé znění žádosti o informaci, která má být poskytnuta, v nyní souzeném případě je ve spojení s odůvodněním jasné a nepochybné, v jakém rozsahu byla povinnost uložena. Stěžovatelka namítá, že žádost o informaci má být alespoň nedílnou součástí rozsudku. Přesně tak tomu ale ve stěžovatelčině věci bylo – krajský soud přesné znění bodu 5 žádosti o informace uvádí na s. 3 svého rozsudku. To, které zaměstnance je nutno považovat za vedoucí pracovníky pro účely poskytnutí informace, pak krajský soud zpřesnil uvedením textu doplnění žádosti o informace na s. 6 (první odstavec) rozsudku. Účastníkům řízení tak nemohly vzniknout žádné pochyby o rozsahu a obsahu uložené povinnosti uložené výrokem II. rozsudku krajského soudu.

IV.E Přezkoumatelnost úvah týkajících se lhůty ke splnění povinnosti

[70] Stěžovatelka ve vztahu k výroku II. rozsudku krajského soudu dále namítá, že soud neměl stanovit lhůtu k poskytnutí informace v délce 15 dnů od právní moci rozsudku na základě § 14 odst. 2 písm. d) zákona o svobodném přístupu k informacím, neboť toto ustanovení je pro řízení před soudem nerozhodné. Tím dle stěžovatelky zatížil krajský soud svůj rozsudek nepřezkoumatelností.

[71] Tato kasační námitka není důvodná.

[72] Podle § 16 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím při soudním přezkumu rozhodnutí o odvolání na základě žaloby podle § 65 a násl. s. ř. s. soud přezkoumá, zda jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti. Nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti, soud zruší rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout.

[73] Zákon tedy nevyslovuje požadavek na to, aby výrok rozhodnutí nařizující poskytnutí informace obsahoval též lhůtu k poskytnutí informací. Nejvyšší správní soud však (i s ohledem na výše uvedené úvahy vztahující se k požadavkům na určitost výroku rozsudku) považuje v případech, kdy soud postupuje podle § 16 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím, za vhodné, aby výrok lhůtu k poskytnutí informace obsahoval.

[74] Soud tak není při stanovení lhůty k poskytnutí informace a priori limitován žádným rozpětím, v jakém se musí při stanovení lhůty pohybovat. Jako nejvhodnější se však jeví postup zvolený i v nyní souzené věci krajským soudem, který stanoví pro poskytnutí informace stejnou lhůtu, jako v případě postupu podle § 14 odst. 5 písm. d) zákona o svobodném přístupu k informacím. Společně s uložením povinnosti poskytnout informaci totiž § 16 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím totiž krajskému soudu ukládá povinnost zrušit rozhodnutí o odvolání i rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí poskytnout informaci. V tom případě se řízení o žádosti o informaci dostává

do fáze po jejím podání, ale před poskytnutím informace a je tak logické, že povinnému subjektu je dána k poskytnutí informace lhůta patnácti dní, tedy zákonná lhůta. Odkázal-li tedy krajský soud při odůvodnění stanovení délky lhůty na toto ustanovení, nelze to považovat za nezákonný postup, ba naopak za postup žádoucí. V tomto ohledu pak není rozsudek krajského soudu ani nepřezkoumatelný, neboť soud svou úvahu, proč stanovil lhůtu právě v délce 15 dní jasně a srozumitelně zdůvodnil.

IV.F Výše náhrady nákladů řízení před krajským soudem

[75] Stěžovatelka v poslední řadě namítá, že krajský soud přiznal náhradu nákladů řízení - nocležné, ačkoli nešlo o náklady důvodně vynaložené. Dále namítá, že krajský soud pochybil, pokud částku náhrady nákladů řízení zvýšil o daň z přidané hodnoty z jednoho úkonu, který učinil substitučně zmocněný zástupce žalobce, který na rozdíl od žalobcova zástupce je plátcem DPH.

[76] Tato kasační námitka je částečně důvodná.

[77] Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. *nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.*

[78] Soud tedy vždy posuzuje nejen výši nákladů řízení, ale též jejich důvodnost, tedy to, zda nebyly náklady vynaloženy zcela zbytečně nebo ve snaze uměle zvyšovat náklady řízení. Na druhou stranu princip náhrady jen důvodně vynaložených nákladů tu není od toho, aby účastníka omezoval v možnostech jeho obrany (k tomu viz např. nález ÚS ze dne 20. 2. 2001, sp. zn. II. ÚS 194/98).

[79] Stěžovatelka zpochybňuje krajským soudem přiznanou náhradu nákladů za ubytování zástupce v Českých Budějovicích v den před jednáním (dne 10. 2. 2016 a 20. 7. 2016). Tato jednání byla nařízena na 8.30 a 9.00. Nejvyšší správní soud má shodně s krajským soudem za to, že šlo o náklady důvodně vynaložené, neboť žalobcův zástupce má sídlo v Praze a s ohledem na čas nařízených jednání u soudu nebylo nedůvodné zajistit zástupci ubytování v místě jednání soudu.

[80] Soud však pochybil v otázce navýšení nákladů řízení o částku daně z jednoho úkonu v řízení provedeného substitučně zmocněným zástupcem, který je plátcem DPH.

[81] Žalobce byl v řízení o žalobě zastoupen na základě plné moci advokátem Mgr. Filipem Hajným (č. l. 6 soudního spisu), který není plátcem DPH. Tento zástupce pro jednání u krajského soudu dne 30. 11. 2016 za sebe subsitučně zmocnil Mgr. Arnošta Zikmunda, advokátního koncipienta (č. l. 207 soudního spisu), který následně při vyčíslování nákladů soudního řízení doložil registraci k DPH Mgr. Jiřího Písečky, advokáta, u nějž je Mgr. Zikmund jako koncipient zaměstnán (č. l. 231). Tento substitučně

zmocněný zástupce v řízení učinil jeden úkon, a to účast při ústním jednání dne 30. 11. 2016. Krajský soud následně přiznal žalobci náhradu nákladů řízení za tento úkon navýšený o částku DPH.

[82] Podle § 57 odst. 2 s. ř. s. je-li zástupcem účastníka advokát, který je plátcem daně, patří k nákladům řízení rovněž částka, která odpovídá příslušné sazbě daně, vypočtená z odměny za zastupování a z náhrad určených podle § 35 odst. 2 věty druhé; to samé platí i v případě, kdy advokát je společníkem právnické osoby zřízené podle zvláštních právních předpisů upravujících výkon advokacie a plátcem daně je tato právnická osoba.

[83] Soud nepostupoval v souladu s § 57 odst. 2 s. ř. s., neboť Mgr. Arnošt Zikmund nebyl zástupcem účastníka řízení a nadto sám nebyl plátcem DPH, a proto částka náhrady nákladů spočívající v účasti při ústním jednání, neměla být navýšena o DPH ve výši 714 Kč. Využije-li advokát svého oprávnění dle § 26 odst. 1 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, dát se zastoupit jiným advokátem, stává se tento advokát (substitut) zástupcem advokáta, nikoliv zástupcem účastníka řízení (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 11. 2003, č. j. 1 As 4/2003 – 48, č. 281/2004 sb. NSS). Vyrovnání finančních závazků mezi zvoleným advokátem a jeho substitutem je plně v jejich kompetenci.

[84] V tomto ohledu je tedy výrok III. rozsudku krajského soudu o náhradě nákladů řízení nezákonný co do výše nákladů, a je třeba jej zrušit.

V. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[85] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost částečně důvodnou, proto zrušil výrok I., III. a částečně výrok II. rozsudku krajského soudu. Věc mu však nevracel k dalšímu řízení, neboť současně rozhodl o zrušení rozhodnutí správních orgánů obou stupňů v částech, které se netýkají mzdy rektora. V části, která se týká finančních prostředků poskytovaných rektorovi, vyslovil Nejvyšší správní soud nicotnost rozhodnutí rektora vysoké školy z důvodu jeho věcné nepříslušnosti [§ 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.], neboť k takovému postupu byly dány důvody již v řízení před krajským soudem. Rozhodnutí vedoucí kanceláře rektora stěžovatele v této části ponechal ve fázi po vydání prvostupňového rozhodnutí s tím, že stěžovatelce vrátil věc k dalšímu řízení, neboť je třeba naložit s odvoláním proti prvostupňovému rozhodnutí v části týkající se mzdy rektora. V něm bude stěžovatelka vázána názorem Nejvyššího správního soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.), tedy předá odvolání v části, o které dosud nebylo rozhodnuto, k rozhodnutí ministerstvu (§ 78 odst. 4 s. ř. s.; § 88 správního řádu).

[86] Ve zbývající části neshledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost důvodnou, a proto ji ve vztahu ke zbývající části výroku II. a výroku IV. zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že ve výroku II. rozsudek krajského soudu z podstatné části obstojí, nebylo na místě společně s rozhodnutím o zrušení výroku I. a III. rušit též výrok o

nákladech řízení ve vztahu k osobě zúčastněné na řízení, neboť rozsudek krajského soudu existuje po rozhodnutí o kasační stížnosti ve své části nadále a s ním i akcesorický výrok o nákladech řízení osoby zúčastněné na řízení.

[87] Tímto rozsudkem je řízení před správními soudy skončeno, Nejvyšší správní soud proto rozhodl rovněž o celkových nákladech soudního řízení (§ 110 odst. 3 věta druhá s. ř. s.). Podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Procesně úspěšným byl v dané věci žalobce, neboť výsledkem řízení před správními soudy bylo zrušení (resp. vyslovení nicotnosti) správního rozhodnutí, které napadl žalobou.

[88] Pokud jde o výši nákladů v průběhu řízení o nyní posuzované kasační stížnosti, ta je představována náklady spojenými se zastoupením za jeden úkon právní služby ve výši 3.100 Kč (podání vyjádření ke kasační stížnosti) a paušální náhradou hotových výdajů ve výši 300 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. V řízení o první kasační stížnosti žalobcův zástupce žádný úkon neučinil. Žalobcův zástupce není plátcem DPH. Celková výše náhrady nákladů za řízení o kasační stížnosti činí 3.400 Kč.

[89] Náhrada nákladů za řízení před krajským soudem zahrnuje zaplacený soudní poplatek za žalobu ve výši 3.000 Kč, náklady zastoupení advokátem za tři úkony právní pomoci po 3.100 Kč (převzetí věci, sepis žaloby, zastoupení při jednání), za dva úkony, účast při ústních jednáních, kdy k odročení věci došlo pro podání námitky podjatosti soudce stěžovatelkou při jednání ve výši poloviny odměny podle § 14 odst. 2 advokátního tarifu v částce 1.550 Kč, 5x režijní paušál po 300 Kč, 2x jízdné veřejnou dopravou z Prahy k procesnímu soudu vždy po 338 Kč, náhrada za ubytování žalobcova zástupce v Českých Budějovicích v den před jednáním dne 10. 2. 2016 a 20. 7. 2016, kdy jednání byla nařízena v ranních hodinách v částce 2.107 Kč (1.217 Kč a 890 Kč), náhrada za promeškaný čas strávený cestou k soudu a zpět v rozsahu 12 půlhodin za každou cestu po 100 Kč, což při dvou cestách činí 2.400 Kč. Celková výše náhrady nákladů za řízení o žalobě (včetně soudního poplatku) činí 22.073 Kč.

[90] Stěžovatelka je tedy povinna nahradit žalobci náklady soudního řízení ve výši celkem 25.473 Kč, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Filipa Hajného (výrok VII.).

[91] Pro úplnost je třeba dodat, že stěžovatelce byla uložena povinnost uhradit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 22.787 Kč rozsudkem krajského soudu č. j. 10 A 37/2013 - 216. Tento rozsudek byl nyní částečně zrušen Nejvyšším správním soudem včetně výroku III. o nákladech řízení, který je výrokem akcesorickým. Žalobce je však nutno i nadále považovat v řízení před krajským soudem za úspěšného a právo na náhradu nákladů vůči žalovanému má i nadále oporu v § 60 odst. 1 s. ř. s. Toto právo, které by po zrušení

rozsudku krajského soudu zaniklo, je tedy i nadále deklarováno výrokem VII. tohoto rozhodnutí (srov. např. rozsudky ze dne 20. 10. 2014, čj. 8 As 90/2014 – 87, ze dne 28. 8. 2013, čj. 8 As 93/2012 – 41, nebo ze dne 22. 7. 2013, čj. 8 Afs 37/2012 – 28). Pokud již stěžovatelka splnila povinnost uhradit náklady řízení v souladu s rozsudkem krajského soudu č. j. 10 A 37/2013 - 216, vzniká jí nyní povinnost uhradit náklady řízení pouze ve zbývající výši.

[92] Osoba zúčastněná na řízení má podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti uložené soudem. V tomto řízení však osobě zúčastněné na řízení nebyla uložena žádná povinnost a Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné důvody zvláštního zřetele hodné. Proto rozhodl, že osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (výrok VIII.).

[93] Výrokem V. rozhodl soud o vrácení zaplaceného soudního poplatku stěžovatelce. Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu dospěl v rozhodnutí ze dne 16. 2. 2016, č. j. 10 Afs 186/2014 – 60, k závěru, že *„[ú]častník řízení podávající ve své věci opakovaně kasační stížnost proti rozhodnutí krajského soudu vydanému poté, kdy bylo předcházející rozhodnutí ke kasační stížnosti téhož účastníka Nejvyšším správním soudem zrušeno, již není povinen soudní poplatek za tuto další kasační stížnost platit, pokud ve věci již jednou tento poplatek zaplatil (§ 6a odst. 5 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích).“*

[94] Stěžovatelka zaplatila soudní poplatek ve výši 5.000 Kč v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku městského soudu ve věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 1 As 66/2015. Stěžovatelka podala v téže věci nyní projednávanou kasační stížnost, za kterou rovněž zaplatila soudní poplatek ve výši 5.000 Kč. Vzhledem k závěrům rozšířeného senátu však k jeho platbě povinna nebyla. Má proto právo na jeho vrácení dle ustanovení § 10 odst. 1 věta prvá zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. března 2017

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu